

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น



เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร อ.นิภัทร พจนปฏิกานต์ อ.ธนิศ ชื่นสกุล ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ และ อ.คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจาก ชมรมพุทธศาสน์วังพญาไท โดยพลโท นายแพทย์กฤษฎา ดวงอุไร ประธานชมรมฯ เพื่อไปสนทนารธรรม เนื่องในโอกาสวันฉัตรมงคล ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น ๑๐ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี กรุงเทพมหานคร ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.



ตลอดเวลาสองชั่วโมงของการสนทนาธรรมเป็นไปกับประโยชน์อย่างยิ่ง ข้าพเจ้า
จึงขอนำความการสนทนาบางตอน มาฝากให้ทุก ๆ ท่าน ที่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมฟังการ
สนทนาในวันนั้น ได้พิจารณาเช่นเคย ดังนี้





ท่านอาจารย์ :

เวลานี้น้อยมากนะคะ สำหรับทุกคนที่ สิ้นที่สุดคะ ก็ควร
จะเป็นเวลาที่มีค่าที่สุด ได้เข้าใจสิ่งที่กำลังมี และกำลัง
ปรากฏ ในขณะนี้ โดยการฟัง วาจาสะจจะ คำจริง ที่
กล่าวถึง สิ่งที่กำลังมี ในขณะนี้ มิฉะนั้น เราก็จะผ่านทุก ๆ
ขณะไป ด้วยความที่ไม่รู้ความจริงว่า สิ่งที่มีจริง ๆ ขณะนี้
คืออะไร? ซึ่งไม่มีโอกาสจะรู้ได้เลย ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรมที่
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ และทรงพระมหากรุณา
อนุเคราะห์ให้เราได้ยิน ได้ฟัง และให้เข้าใจสิ่งที่กำลังมีใน
ขณะนี้ด้วย





...เพราะเหตุว่า แม้ว่าจะฟังมานานเท่าไร ฟังแล้ว ฟังอีก
ในสังสารวัฏฏ์ สิ่งที่มีจริง ก็ยากแสนยาก ที่จะรู้ ตรงตาม
ที่ได้ฟัง เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่า ถ้าไม่มีการตรัสรู้ของ
พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีใครเลย ที่สามารถที่
จะเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ในขณะนี้ ได้ และ
ต้องเป็นผู้ที่ "ตรง" ความจริง คือ สิ่งที่กำลังมี แล้วก็มี
ตั้งแต่เกิดจนตาย ทุกชาติ เป็นสิ่งที่มี "ชั่วขณะ" เพราะเหตุ
ว่า มีแล้วก็หมด หรือจะใช้คำว่า ดับ แล้วก็ไม่กลับมาอีก
ก็ไม่รู้ เพราะขณะนี้ เหมือนไม่มีอะไรเกิด แล้วก็ไม่มีอะไร
ดับ มีแต่สิ่งที่ปรากฏ แล้วก็คุ้นเคย ต่อการที่จะยึดถือ ว่า
เป็นหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง ไม่ได้เกิดดับไปเลย...





...เพราะฉะนั้น การฟังพระธรรม เพื่อเป็นผู้ที่ "ตรง" ที่จะรู้ว่า ความเข้าใจถูก ความเห็นถูก เป็นอย่างหนึ่ง แต่การที่ไม่เคยเข้าใจสิ่งที่มีตามความเป็นจริง ก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรม ก็จะเป็นอย่างนี้ คือ ไม่มีความเข้าใจถูก ไม่มีความเห็นถูก ในความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏ เกิดแล้ว ขณะนี้กำลังปรากฏ แล้วก็จะเกิดต่อไปอีก นานมาก ถ้าไม่มีความเข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏในขณะนี้...



...เพราะฉะนั้น เวลาทุกขณะ มีค่า ที่จะทำให้ค่อย ๆ สะสมความเห็นถูก ความเข้าใจถูก เพราะเหตุว่าความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ไม่ใช่เข้าใจอะไรถูก ไม่ใช่เห็นอะไรถูก นอกจากสิ่งที่มีจริง ๆ เพราะฉะนั้น ขณะนี้มี "เห็น" เข้าใจถูกตามความเป็นจริงของ "เห็น" หรือยัง?

แม้จะได้ยินคำว่า "ธรรมะ" เป็น "อนัตตา" "เห็น" ก็เป็นสิ่งที่
ที่มีจริง "เป็นธรรมะ" แล้วก็ต้องเป็น "อนัตตา" ด้วย คือว่า
ไม่มีใครเป็นเจ้าของ "เห็น" มีปัจจัยเกิด แล้วก็ดับ เพราะ
เหตุว่า ไม่ใช่มีแต่ "เห็น" ขณะนี้ ก็มี "ได้ยิน" มี "เสียง"
มีทุกสิ่งทุกอย่าง เกิดดับเร็วมาก นับไม่ถ้วน แต่ว่า ถูก
ปกปิด ด้วยความไม่รู้ คือ อวิชชา...



...เพราะฉะนั้น เมื่อพระผู้มีพระภาคฯ ทรงตรัสรู้ แล้วก็
ทรงพระมหากรุณากล่าวถึงสิ่งที่มีจริง เป็นวาจาสำเร็จ
ให้ผู้ที่ได้ฟัง ไตร่ตรอง จนกระทั่งเข้าใจความจริงของแต่ละ
สิ่ง ซึ่งมี โดยความเป็นอนัตตา ไม่ใช่โดยความจงใจว่า
เมื่อไหร่เราจะเข้าใจถูก เมื่อไหร่จะประจักษ์การเกิดดับ
เมื่อไหร่จะเป็นธรรมะ ซึ่งเป็นอนัตตา นั่นคือ ความคิด
ด้วยความเป็นตัวตน ไม่ใช่ปัญญา ความเห็นถูก ซึ่งเกิด
จาก ฟัง-เข้าใจ และรู้ความจริง ที่ละเล็ก ที่ละน้อย โดย
ความเป็นอนัตตา...





...เพราะฉะนั้น ที่มันคงที่สุด ก็คือ เข้าใจให้ถูกต้อง ว่า
ขณะนี้ มีสิ่งที่มีจริง ๆ กำลังปรากฏ เกิดแล้วดับ และ ไม่
อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร และ สิ่งที่เกิดขึ้น
เพราะมีเหตุปัจจัยที่จะต้องเกิดแล้วก็ดับไป จะเป็นใคร
จะเป็นเรา จะเป็นเขา จะเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ยั่งยืน ไม่ได้
เลย เพราะฉะนั้น ถ้าจะรู้ว่า ขณะไหนฟังพระธรรม ก็คือ
ได้ฟังวาจาสะจจะ ที่กล่าวถึงสิ่งที่มีจริง ไม่ใช่ให้เราอยากรู้
ไม่ใช่ให้อยากเก่ง หรือว่า อยากที่จะประจักษ์แจ้งสภาพ
ธรรมะ โดยไม่เข้าใจสิ่งที่กำลังมีในขณะนี้...



...เพราะฉะนั้น ก็เป็นผู้ที่ "ตรง" "ไม่ใช่เรา" แต่เป็น
"ความเห็นถูก" ซึ่งภาษาบาลีใช้คำว่า "สัมมาทิฏฐิ" หรือ
"ปัญญา" ไม่ใช่เราเลย!!! และจะเกิดได้เมื่อไหร่? เมื่อฟัง

แล้วพิจารณา พิจารณาอะไร? เข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏ
ไม่ว่าจะกล่าวถึงอะไร ก็มีสิ่งที่ปรากฏให้เข้าใจ เช่น
เดี๋ยวนี้ ถ้ากล่าวถึง "เห็น" ถึง "ได้ยิน" ถึง "เสียง" ถึง "คิด"
พวกนี้ เป็นธรรมะ เป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทั้งหมด เพื่อที่จะให้ "เริ่มเข้าใจธรรมะ" จริง ๆ ไม่ใช่ธรรมะ
ที่เป็นหนังสือ หรือว่าเป็นเพียงเสียง แต่ว่า "ตัวธรรมะ"
จริง ๆ ก็หลากหลายมาก แล้วก็ถูกปกปิด ด้วยการที่ไม่ได้
ฟังพระธรรมมานาน หรือว่าฟังบ้าง เพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ
ในแต่ละชาติ หรือว่า ในแต่ละวัน...



...นี่ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่เห็นประโยชน์ ของการที่จะได้
เข้าใจธรรมะ ก็รู้ได้เลย ใครก็คิดเอง ไม่ได้ แต่ต้องอาศัย
การฟังพระธรรม ด้วยความละเอียด รอบคอบ เข้าใจ
ความลึกซึ้ง ซึ่งจะเห็นจริง ๆ ว่า เป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา...





พิธีกร :

มีคำถามส่งมา กราบเรียนถามท่านอาจารย์สุจินต์ ดิฉัน
เพิ่งเริ่มฟังธรรมะใหม่ ๆ ถูกญาติชักชวนให้มาฟัง เคยถาม
เขาว่า จะเริ่มต้นตรงไหน? เคยได้ฟังในวิทยุ ท่านอาจารย์
เคยกล่าวว่า ให้ฟัง ดิฉันก็ถามญาติ ญาติก็บอกว่า มาฟัง
เถอะ จะได้รู้ ในสิ่งซึ่งไม่เคยรู้ ก็เลยยัง งง ๆ





ท่านอาจารย์ :

ฟัง แล้วก็เข้าใจคำที่ได้ฟัง ทุกคำ คำไหนก็ได้ ไม่ใช่ฟัง
เฉย ๆ แต่ฟังคำ ซึ่งไม่เคยได้ฟังมาก่อน เพราะเหตุว่า
ก่อนการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครจะพูดคำ
แบบนี้ได้? ไม่มีเลย!!! แต่เมื่อได้ทรงตรัสรู้แล้ว ทรงแสดง
พระธรรม แล้วก็มีผู้ที่เข้าใจ คำที่ทรงแสดง เพราะฉะนั้น
ใครก็ตาม ที่ได้ฟังคำที่เป็นวาจาจริง กล่าวถึงสิ่งที่มีจริง
และ เข้าใจคำนั้น นั่นคือ การฟังพระธรรม



...ไม่ใช่ฟังพระธรรม แต่ไม่เข้าใจ แต่ ฟังทุกคำ แล้วก็รู้ว่า
แต่ละคำ ครั้งแรกต้องใหม่ ไม่เคยได้ยินมาก่อน แต่ว่า
เป็นคำจริง ซึ่งสามารถที่จะเข้าใจได้ ทุกขณะ เช่น ขณะนี้
"เห็น" มี ผู้นั้น เมื่อฟังแล้ว รู้เลย ถ้าพระอรหันตสัมมาสัม
พุทธเจ้า ไม่ทรงตรัสรู้ความจริงของ "เห็น" จะทรงแสดง
ความจริงของ "เห็น" โดยละเอียด ได้ไหม? ว่าขณะนี้ ที่
เห็น "เห็น" ต้องเกิด และ "เห็น" จะเกิดเอง โดยไม่มีปัจจัย
ที่ทำให้เห็นเกิด ไม่ได้แน่นอน !!! ไม่ว่าที่ไหน และ ใคร
ทั้งสิ้น ไม่สามารถที่จะบันดาลให้ "เห็น" เกิดขึ้นได้ โดยไม่
มีปัจจัยของเห็นที่จะเกิดขึ้น...



...ถ้าฟังอย่างนี้ ก็รู้ว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรง
ตรัสรู้ความจริงทั้งหมด ที่มี ตั้งแต่เกิดจนตาย ทุกชาติ
ถึงที่สุด โดยประการทั้งปวง ไม่มีบุคคลใดเปรียบได้
เพราะเหตุว่า แต่ละคำที่ได้ยิน ลึกซึ้งและเปลี่ยนไม่ได้เลย
เช่น "เห็น" ต้องเป็น "เห็น" "เห็น" จะเป็นอะไรไม่ได้เลย

"เห็น" เป็น "คน" ก็ไม่ได้ "เห็น" เป็น "สุนัข" ก็ไม่ได้ "เห็น"
เป็น "เทวดา" ก็ไม่ได้ "เห็น" เป็น "พรหม" ก็ไม่ได้ เพราะ
"เห็น" เกิดขึ้น "เห็น" แล้วก็ดับไป...



...นี่คือ การฟังให้เข้าใจ สิ่งที่กำลังมี ซึ่งไม่ใช่มีแต่เพียง
"ขั้นฟัง" ให้เข้าใจ ความจริงนี้สามารถที่จะ "ประจักษ์แจ้ง"
ได้ มิฉะนั้นก็เป็นคำพูดที่เลื่อนลอย กล่าวอะไรก็ได้ แต่ไม่
มีใครสามารถที่จะรู้ความจริง นั้นไม่ใช่ประโยชน์ และ
ไม่ใช่ผู้ที่รู้จริง แต่ถ้าเป็นผู้ที่รู้จริง นอกจากจะกล่าว
"คำจริง" แล้ว ยังทรงแสดง "หนทาง" ที่จะทำให้ประจักษ์
ความจริงนี้ด้วย...





...เพราะฉะนั้น แม้แต่เพียงคำว่า "เห็น" "เริ่มรู้" เคยเป็น "เราเห็น" ฎุใหม่? เพราะ "เห็น" ต้องเกิด แล้ว "เห็น" ก็ดับไป ทีละเล็ก ทีละน้อย ทีละเข้าใจ "แต่ละคำ" ที่ได้ฟัง จนกระทั่ง สามารถที่จะ ค่อย ๆ ละคลาย "ความติดข้อง" ซึ่งเคยเข้าใจอย่างมั่นคงว่า "เราเห็น" ไม่ได้ดับไปเลย เดียวนี้ก็ "เห็น" แต่ว่า คิดลึกซึ้งยิ่งกว่านั้นไหม? ว่า "เห็น" เกิดเพราะอะไร? แล้ว "เห็น" เป็นใครจริง ๆ หรือเปล่า? นอกจากเป็น "ธาตุ" หรือ "ธรรมะ" คือ สิ่งที่มีจริงอย่างหนึ่ง ซึ่งใคร ก็ไม่เคยสนใจ!!!...



...เพราะเหตุว่า เกิดมาก็ "เห็น" ก็ดูเป็นธรรมดา ต้องมา
พูดอะไรเรื่อง "เห็น" แต่ว่า การที่จะรู้ว่า "สิ่งที่มี" นี้แหละ!!!
ตั้งแต่เกิด จนตาย ไม่ว่าชาติ "รู้" หรือเปล่า ว่า เป็น
อะไร...



...ทุกคน เกิดแล้วต้องตาย เป็นธรรมดา แต่บอกว่า "เห็น"
เกิดแล้วดับ ไม่เห็นมีใครคิด!!! ว่าขณะนี้เอง ตายอยู่ทุก
ขณะ!!! คือ "เห็น" ตาย "เห็น" เกิด แล้วก็ ตาย คือ ดับ
แล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย!!! เพราะฉะนั้น จะมีคำว่า "ขณิก
มรณะ" "มรณะ" คือ คำที่เราใช้ทั่ว ๆ ไป สำหรับ "ตาย"
"ขณิกะ" ก็ขณะหนึ่ง ขณะหนึ่ง กำลังตาย อยู่ทุกขณะ!!!!...



...นี่คะ เข้าใจ คำที่ได้ฟัง แล้วก็ไม่ใช่จะต้องเชื่อ แต่ จริงหรือเปล่า? ถ้า "เข้าใจถูกต้อง" นั่นคือ ความหมายของ "ปัญญา สัมมาทิฐิ หรือ ความเห็นถูก" ในสิ่งที่มีจริง ๆ แต่ละหนึ่ง เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะ ไม่ใช่ฟังเพื่อจะได้บุญ อยากได้บุญ แต่ไม่เข้าใจ ก็ไม่รู้เรื่องเลย แล้วก็ยังคงเป็น "เรา" ที่ต้องการ แต่รู้ว่า ทำไมไม่ฟัง? เพราะ ไม่รู้!!! "ฟัง" เพื่อเข้าใจความจริงของแต่ละคำ ที่ได้ยิน การฟังแต่ละขณะนั้น ก็จะมีประโยชน์...



กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอขอบคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของสมาชิกชมรมพุทธศาสตร์ วังปณฺหาไท
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

